

Sygn. akt: VU 1644/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania R. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 8 sierpnia 2012 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 8 sierpnia 2012 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy R. S. prawo do emerytury od 16 lipca 2012 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 08 sierpnia 2012r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy R. S. prawa do emerytury. W uzasadnieniu powyższej decyzji organ emerytalny wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych wobec wymaganych 15 lat.

Od powyższej decyzji odwołał się wnioskodawca R. S., wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do świadczenia. W uzasadnieniu podniósł, że wykonywał co najmniej przez 15 lat pracę w warunkach szczególnych, bowiem pracował jako elektryk i elektromonter.

W decyzji z dnia 19 września 2012r. znak: (...) ZUS ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury. Jednocześnie, organ rentowy sprecyzował decyzję z dnia 08 sierpnia 2012r., wskazując, iż nie uznał jako pracy w warunkach szczególnych następujących okresów zatrudnienia:

- Kopalniach (...) - d w B. od 06.08.1970r. do 22.05.1971r., na podstawie świadectwa pracy 14.04.1989r.,

- (...) w B. od 24.01.1974r. do 02.07.1974r. oraz od 03.05.1975r. do 29.02.1976r. na podstawie świadectwa pracy z dnia 04.04.1997r.,

- (...) w Z.od 01.03.1976r. do 30.06.1980r. na podstawie świadectwa pracy z dnia 02.07.1980r.,
- Kopalniach (...) w Z. od 01.08.1980r. do 31.05.1985r. na podstawie świadectwa pracy z dnia 31.05.1985r.,
- Przedsiębiorstwie (...) w J. od 23.07.1985r. do 28.02.1987r. na podstawie świadectwa pracy z dnia 28.02.1987r.,
- Zakładach (...) w J. od 27.04. 1987r. do 12.12.1987r. na podstawie świadectwa pracy z dnia 12.12.1987r.,
- (...)Zakładzie (...) w L.od 19.12.1987r. do 31.10.1989r. na podstawie świadectwa pracy z dnia 31.10.1989r.,

ponieważ brak jest informacji czy praca na stanowiskach określonych w świadectwach pracy wykonywana była stale i w pełnym czasie pracy, nie określono przynależności resortowej zakładu pracy, nie został określony charakter pracy ściśle wg wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, natomiast podane stanowiska pracy nie zostały określone zgodnie z zarządzeniem właściwego ministra oraz

- (...) S.A. – Fabryka (...) w J.” od 05.12.1989r. do 31.01.1991r., ponieważ w świadectwie pracy z dnia 22.06.2004r. widnieje informacja, że wnioskodawca nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. S. urodził się (...). Na dzień 01 stycznia 1999r. wykazał 31 lat i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do OFE. W dacie złożenia wniosku nie pozostawał w zatrudnieniu; był zarejestrowany jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku (od 04 listopada 2011r.).

Ubezpieczony jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 30 czerwca 2014r.

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy 00:14:02- 00:52:49;

akta ubezpieczeniowe.

Wnioskodawca w 1969r. ukończył (...) Szkołę (...)przy Zakładzie (...)w L., zdobywając uprawnienia elektroenergetyka bez ograniczenia napięcia, tj. uprawnienia do wykonywania pracy, zarówno na urządzeniach wysokiego jak i niskiego napięcia.

W okresie od 06 sierpnia 1970r. do 22 maja 1971r. R. S. był zatrudniony w Kopalniach (...) w B. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektromontera instalacji i urządzeń elektroenergetycznych. Do obowiązków wnioskodawcy należało przygotowywanie prac elektrycznych i energetycznych. Wnioskodawca pracował przy naprawie urządzeń elektroenergetycznych oraz instalacji niskiego i wysokiego napięcia. Do jego szczegółowych obowiązków należało: usuwanie awarii urządzeń elektroenergetycznych, wymiana i naprawa zepsutych elementów, tj. przewodów, kabli w urządzeniach niskiego i wysokiego napięcia, instalacji niskiego i wysokiego napięcia, transformatorów, urządzeń odbiorczych, wyłączników, przełączników, przekaźników, linii przesyłowych, urządzeń elektrycznych działających na danej zmianie (m.in. kruszarek, czy maszyn sortujących), podnośników (urządzeń wyciągowych). Wnioskodawca wykonywał wskazane prace na terenie całego zakładu, w tym na oddziałach znajdujących się w innych miejscowościach (np. w G.).

Opisane prace, wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Praca odbywała się w systemie 3-zmianowym po 8 godzin. W zakładzie pracowało, łącznie z wnioskodawcą, 6 elektromonterów.

W okresach od 24 stycznia 1974r. do 02 lipca 1974r. oraz od 03 maja 1975r. do 29 lutego 1976r. wnioskodawca był zatrudniony w (...)w B., będącym następcą prawnym Kopalni (...) Zakład w B., na stanowisku elektromontera instalacji i urządzeń silnoprządowych. Przy czym, w okresie od 03 lipca 1974r. do 04 kwietnia 1975r. wnioskodawca odbył zasadniczą służbę wojskową.

W czasie zatrudnienia w(...) w B.wnioskodawca wykonywał takie same prace jak w okresie zatrudnienia w Kopalni (...)w B.. Nie zmieniło się także miejsce świadczenia pracy.

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy 00:14:02- 00:52:49;

akta osobowe z okresu zatrudnienia w Kopalni (...) w B.;

akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...) w B..

W okresie od 01 marca 1976r. do 30 czerwca 1980r. R. S.był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w Z.na stanowisku elektryka.

Wnioskodawca pracował w oddziale zakładu – (...) w P.. W omawianym okresie wykonywał w zasadzie takie same prace, jak w poprzednich okresach zatrudnienia. Pracował na terenie całego zakładu, w tym na wyrobisku. Dodatkowo zajmował się naprawą ładowarek elektrycznych, zasilanych kablami elektrycznymi wysokiego napięcia, podłączonymi do transformatora znajdującego się na terenie zakładu. Była to praca w systemie 3-zmianowym (wydobycie kruszywa odbywało się 24 h na dobę). Na pierwszej zmianie pracowało 2-3 elektryków, natomiast na drugiej i trzeciej – jeden elektryk. Wskazane prace wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W okresie zatrudnienia w (...) w Z., wnioskodawca podniósł swoje kwalifikacje zawodowe, zdając egzamin w zakresie eksploatacji urządzeń energetycznych w zakresie: usługi warsztatowe, konserwacyjno – remontowe (z wyjątkiem robót spawalniczych oraz mechanicznej obróbki metali).

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy 00:14:02- 00:52:49;

akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...) w Z.;

akta ZUS t. I – świadectwo pracy z dnia 02 lipca 1980r. k. 8.

W spornym okresie od 16 lipca 1980r. do 31 maja 1985r. R. S. był zatrudniony w Kopalniach (...) w Z., przy czym od 16 lipca 1980r. do 31 lipca 1980r. pracował na stanowisku maszynisty urządzeń krusząco – sortujących, natomiast od 01 sierpnia 1980r. do 31 maja 1985r. – jako elektromonter.

Wnioskodawca wykonywał w pracę w Kopalni (...) w M.. W okresie zatrudnienia na stanowisku maszynisty urządzeń kruszących i sortujących do obowiązków wnioskodawcy należało umieszczanie bloków bazaltu przywożonych z wyrobiska w urządzeniu kruszącym w celu ich rozkruszenia. W razie zaklinowania się bloków, wnioskodawca odblokowywał maszynę przy użyciu specjalnego klina. Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Była to praca w górnictwie, odbywała się w systemie 4-zmianowym (po 6 godzin). Ubezpieczony otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szczególnych.

W pozostałym okresie, tj. od 01 sierpnia 1980r. do 31 maja 1985r., wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku elektromontera i wykonywał takie same prace jak w poprzednich zakładach pracy, tj. wykonywał prace konserwacyjne i remontowe urządzeń elektroenergetycznych i instalacji wysokiego i niskiego napięcia (np. przewodów, kabli w urządzeniach elektroenergetycznych niskiego i wysokiego napięcia, w tym łamaczy, kruszarek, podłączonych do transformatorów, urządzeń odbiorczych etc.). Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy 00:14:02- 00:52:49;

akta osobowe z okresu zatrudnienia w Kopalniach (...) w Z..

W okresie od 23 lipca 1985r. do 28 lutego 1987r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w J. na stanowisku elektromontera.

Pracował w zakładzie wodnokanalizacyjnym - oczyszczania ścieków w M. oraz na przepompowni w S. i P.. Do jego obowiązków należały bieżąca konserwacja oraz naprawa urządzeń elektrycznych i energoelektrycznych na terenie zakładu. Prace wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na oddziałach będących w ruchu (24 godziny na dobę), w których jako podstawowe były wykonywane prace w warunkach szczególnych.

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy 00:14:02- 00:52:49;

akta osobowe z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w J..

Wnioskodawca, od 27 kwietnia 1987r. do 12 grudnia 1987r. był zatrudniony w Zakładach (...) w J. na stanowisku elektromechanika maszyn i urządzeń energetycznych.

Do obowiązków ubezpieczonego w omawianym okresie należała bieżąca konserwacja, naprawa i remont maszyn i urządzeń elektroenergetycznych zasilanych energią elektryczną z transformatora, tj. głównie znajdujących się w kuźni młotów o napędzie elektrycznym, służących do kucia odkuwek, ale także maszyn do cięcia blach, wiertarek, etc. Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe były wykonywane prace w warunkach szczególnych.

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy 00:14:02- 00:52:49;

akta osobowe z okresu zatrudnienia w Zakładach (...) w J..

W okresie od 19 grudnia 1987r. do 31 października 1989r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...)Zakładzie (...)w L.- Zakład J. na stanowisku elektromontera zakładowego.

W omawianym okresie wnioskodawca pracował przy montażu, remoncie i eksploatacji ciągu technologicznego urządzeń cieplnych, co miało na celu utrzymanie tych urządzeń w ruchu. Na terenie zakładu (w kotłowni) znajdowały się trzy piece rusztowe jak również urządzenia wydmuchujące powietrze pod kotły rusztowe oraz odpylające pył na hali, co pozostawało w związku z pracą pieców rusztowych. Do obowiązków wnioskodawcy należało dokonywanie ich bieżącej konserwacji, naprawy i remontów. Praca odbywała się w systemie 3-zmianowym. W kotłowni na każdej zmianie pracował jeden piecowy i pomocnik oraz elektromonter. Wskazane prace wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szczególnych.

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy 00:14:02- 00:52:49;

akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...)Zakładzie (...)w L.- Zakład J..

W spornym okresie od 05 grudnia 1989r. do 31 stycznia 1991r. wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakładach (...) w J. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektryka.

Zakład zajmował się produkcją chemii gospodarczej – past, proszków i szamponów. Wnioskodawca pracował w Dziale (...). W zakładzie znajdował się jeden warsztat elektryczny, który obsługiwał cały zakład. Łącznie z wnioskodawcą było 8 elektryków. Do obowiązków wnioskodawcy należały bieżąca konserwacja, naprawa i remonty urządzeń znajdujących się na poszczególnych oddziałach, tj. oddziale pasty, proszków i szamponów. Na każdym z tych oddziałów znajdowały się tzw. automaty, służące do wytwarzania chemii gospodarczej, m.in. maszyny napełniające, zawierające pasty, proszki i szampony. Urządzenia te były zasilane silnikami elektrycznymi (podłączonymi do transformatora) i były uruchamiane za pomocą przycisków lub przez prowadnicę. Na każdym oddziale znajdowało się po kilka automatów. Wnioskodawca wykonywał wskazane prace stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Praca odbywała się w systemie 3-zmianowym. Otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szczególnych.

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy 00:14:02- 00:52:49;

akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w J..

W dniu 16 lipca 2012r. R. S. złożył do organu rentowego wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury. Decyzją z dnia 08 sierpnia 2012r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawcy R. S. prawa do emerytury.

Dowód: akta ubezpieczeniowe t. IV – wniosek o emeryturę k. 1-2; decyzja ZUS k. 21.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy R. S. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 20 lat dla kobiet. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet oraz ma wymagany okres zatrudnienia 20 lat dla kobiet, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z par. 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U z 1983 r., Nr. 10, poz. 49) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

W sprawie bezspornym był fakt iż w dacie wydania decyzji przez organ emerytalny, wnioskodawca miał skończone 60 lat, na dzień 01 stycznia 1999r. wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Mając na względzie, iż Sąd ocenia stan faktyczny w świetle przepisów obowiązujących w dacie złożenia wniosku o emeryturę (dnia 16 lipca 2012r.), zauważyć należy, iż wnioskodawca nie przystąpił do OFE i nie pozostawał w zatrudnieniu. W dacie

złożenia wniosku był zarejestrowany jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku (od 04 listopada 2011r.). Obecnie jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 30 czerwca 2014r.

Sporną kwestią wymagającą ustalenia Sądu było natomiast to, czy wnioskodawca posiadał nadto 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczony nie spełnił warunków wskazanych w treści przepisu art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponieważ nie udokumentował co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. W decyzji z dnia 19 września 2012r. organ rentowy wymienił okresy, których nie zaliczył do pracy w warunkach szczególnych. Wprawdzie odwołanie dotyczy decyzji z dnia 08 sierpnia 2012r., jednakże zważyć należy, iż organ rentowy dopiero w decyzji z dnia 19 września 2012r. sprecyzował swoje stanowisko, wskazując, których z okresów zatrudnienia wnioskodawcy nie uwzględnił przy ustalaniu uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury. W tym zatem zakresie Sąd odniósł się do decyzji ZUS z dnia 19 września 2012r.

Przechodząc do oceny charakteru pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w zakwestionowanych przez ZUS okresach, Sąd, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sprawie, tj. przeanalizowaniu akt osobowych dotyczących spornych okresów zatrudnienia i przesłuchaniu wnioskodawcy, uznał, iż odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Ze wskazanych dowodów, jednoznacznie wynika, iż we wszystkich zakwestionowanych przez ZUS okresach wnioskodawca wykonywał prace w warunkach szczególnych, tj. określone zarówno w wykazie A, powołanego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r., Dziale II (prace przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych) jak również w wykazie A dziale XIV, pod poz. 25 (bieżąca konserwacja urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione wykazie).

Wyjątkiem jest okres zatrudnienia na stanowisku maszynisty urządzeń kruszących i sortujących w Kopalniach (...) w Z. od 16 lipca 1980r. do 31 lipca 1980r., w którym wnioskodawca także wykonywał pracę w warunkach szczególnych, z tym, że określoną w wykazie A, Dziale I, pod poz. 3 powołanego rozporządzenia (wydobywanie, obróbka i przeróbka surowców skalnych).

Jeżeli natomiast chodzi o bieżącą konserwację urządzeń, odnośnie wszystkich (poza wymienionym powyżej) zakwestionowanych przez ZUS okresów wnioskodawca spełnił warunek dotyczący wykonywania prac konserwacyjnych na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione wykazie, tj. prace w warunkach szczególnych.

W przypadku okresów zatrudnienia w Kopalniach (...)w B.(od 06 sierpnia 1970r. do 22 maja 1971r.), (...)w B.(od 24 stycznia 1974r. do 02 lipca 1974r.), (...)Zakładach (...)w Z.(od 01 marca 1976r. do 30 czerwca 1980r.) oraz w Kopalniach (...)w Z.(od 01 sierpnia 1980r. do 31 maja 1985r.) pracami w warunkach szczególnych, wykonywanymi na oddziałach będących w ruchu były prace określone w wykazie A, dziale I, pod poz. 3 (wydobywanie, obróbka i przeróbka surowców skalnych).

W okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w J. (od 23 lipca 1985r. do 28 lutego 1987r.), wnioskodawca wykonywał bieżącą konserwację urządzeń na oddziale oczyszczania ścieków, tj. oddziale będącym w ruchu, na którym jako podstawowe były wykonywane prace w warunkach szczególnych określone w wykazie A powołanego rozporządzenia, dziale IX, pod poz. 2 (prace w gospodarce komunalnej – oczyszczanie ścieków).

Również pracując w Zakładach (...) w J. (od 27 kwietnia 1987r. do 12 grudnia 1987r.), wnioskodawca wykonywał bieżącą konserwację maszyn i urządzeń elektroenergetycznych na oddziałach będących w ruchu, na których jako podstawowe były wykonywane prace w warunkach szczególnych. Chodzi tu o prace wymienione wykazie A, dziale III, pod poz. 79, tj. prace w przemyśle metalowym – obsługa młotów mechanicznych (w tym przypadku - młotów o napędzie elektrycznym, służących do kucia odkuwek w kuźni).

Wnioskodawca wykonywał bieżącą konserwację, w warunkach określonych w wykazie A, dziale XIV, pod poz. 25, także w okresie zatrudnienia w (...) Zakładzie (...) w L. – Zakład J. (od 19 grudnia 1987r. do 31 października 1989r.). W tym czasie dokonywał bowiem bieżącej konserwacji urządzeń ciepłych, tj. kotłów rusztowych oraz urządzeń do wymuszonego ruchu powietrza pod kotły rusztowe, na oddziałach, w których jako podstawowe były wykonywane prace palaczy kotłów rusztowych, parowych lub wodnych typu przemysłowego (wykaz A powołanego rozporządzenia, dział XIV, poz. 1).

W przypadku zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w J. (od 05 grudnia 1989r. do 31 stycznia 1991r.), pracami w warunkach szczególnych, wykonywanymi jako prace podstawowe na oddziałach będących w ruchu, były prace określone w wykazie A, dziale IV, pod poz. 24 (produkcja środków higienicznosanitarno – ochronnych).

W świetle powyższego, Sąd w całości zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych zakwestionowane przez ZUS okresy zatrudnienia. Zaliczeniu podlegał także okres zasadniczej służby wojskowej od 03 lipca 1974r. do 04 kwietnia 1975r. Zgodnie bowiem z orzecnictwem Sądu Najwyższego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2012r., I UK 399/11, LEX nr 1211140), okres służby wojskowej dla żołnierza zatrudnionego przed powołaniem do czynnej służby wojskowej w warunkach szczególnych (I kategorii zatrudnienia), który po zakończeniu tej służby podjął zatrudnienie w tych samych warunkach, jest nie tylko okresem służby w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 u.e.r.f.u.s., ale także okresem pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu § 3 i 4 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm.).

W tym stanie rzeczy, Sąd nie podzielił stanowiska organu rentowego, uznając, iż ubezpieczony R. S. wykazał co najmniej 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych, co, przy spełnieniu pozostałych warunków, uprawnia go do wcześniejszej emerytury.

W tym miejscu, należy się odnieść do argumentacji wnioskodawcy, który na rozprawie w dniu 05 kwietnia 2013r. podniósł, iż po ukończeniu (...) Szkoły (...) przy Zakładzie (...) w L., od czerwca 1969r. do stycznia 1970r. pracował przy instalacji linii wysokiego napięcia na trasie Ś. – W.. Ubezpieczony wskazał, iż brak jest dokumentacji z tego okresu, podczas gdy w tym czasie także wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

W odniesieniu do powyższego, wskazać należy, iż okres ten nie został wymieniony w decyzji z dnia 19 września 2012r., precyzującej zaskarżoną decyzję z dnia 08 sierpnia 2012r., w zakresie okresów nie uznanych przez ZUS za pracę w warunkach szczególnych. Ponadto, brak jest także akt osobowych dotyczących wskazanego okresu zatrudnienia. Jednakże, powyższa okoliczność, pozostaje bez wpływu na prawo wnioskodawcy do świadczenia, bowiem uznane przez Sąd sporne okresy są wystarczające do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury; przekraczają bowiem 15 lat (17 lat, 1 miesiąc i 3 dni).

W konsekwencji, Sąd w punkcie I wyroku, na podstawie na podstawie art. 477 [14] § 2 k.p.c. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.z dnia 08 sierpnia 2012r. znak: (...) w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy R. S.prawo do emerytury od 16 lipca 2012r. (data złożenia wniosku o przyznanie świadczenia).

W punkcie II wyroku, Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu świadczenia.

Zgodnie bowiem z treścią art. 118 pkt 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – zgodnie z którym w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego , jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi , że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności .

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej określenie: „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r. II UKN 402/2000 OSNAPiUS 2002/20 poz. 501).

Powołane orzeczenie poprzez analogię można zastosować w niniejszej sprawie. Przedmiotem przeprowadzonego postępowania dowodowego było bowiem ustalenie czy wydając zaskarżoną decyzję organ emerytalny, popełnił błąd poprzez naruszenie przepisów prawa materialnego w zakresie nie uznania spornych okresów zatrudnienia jako pracy w warunkach szczególnych na stanowiskach wymienionych w niniejszym uzasadnieniu.

Istotnym dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy jest zatem ustalenie, czy ZUS Oddział w L.przekroczył termin do ustalenia prawa wnioskodawcy do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej. Termin ten w niniejszej sprawie wynosił 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Analizując materiał dowodowy sprawy Sąd poczynił ustalenia celem wyjaśnienia czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych przed wydaniem w dniu 08 sierpnia 2012r. decyzji - stanowiącej przedmiot zaskarżenia w niniejszej sprawie - wypełnił w toku prowadzonego postępowania administracyjnego wszystkie obowiązki nałożone na niego przez kodeks postępowania administracyjnego .

„W tej sytuacji przypomnienia wymaga, że zgodnie z art. 66 ust. 4 ustawy systemowej w zakresie prowadzonej działalności Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przysługują środki prawne właściwe organom administracji państwowej. W opisanej działalności zakład stosuje przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, administracyjnego a w szczególności winien mieć na względzie:

- obowiązek podejmowania niezbędnych kroków do wyjaśnienia stanu faktycznego (art. 7 kpa);
- obowiązek informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego (art. 9 kpa);
- obowiązek zapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniu administracyjnym i możliwość wypowiedzenia się co do zebranego w sprawie materiału dowodowego (art. 10 kpa);

Zgodnie z art. 75 kpa dowodami w postępowaniu administracyjnym może być wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie jest sprzeczne z prawem (...) a zebrany w sprawie materiał dowodowy organ administracji państwowej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i ocenić” (uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 03 lipca 2007r. , sygn. Akt IIIAUa 1995/06).

Z treści akt emerytalnych prowadzonych przez ZUS Oddział w L.wynika, iż przed wydaniem decyzji z dnia 08 sierpnia 2012r. organ rentowy wypełnił obowiązki wymienione w kodeksie postępowania administracyjnego art. 7, 9 i 10 .

Ubezpieczony bowiem-w toku postępowania związanego z rozpoznaniem wniosku z dnia 16 lipca 2012r. miał możliwość udziału w postępowaniu administracyjnym poprzez składanie dowodów w postaci dokumentów.

Analizując materiał dowodowy sprawy nie można pominąć i tej okoliczności, że integralną część postępowania administracyjnego – związanego z rozpoznaniem wniosku z dnia 16 lipca 2012r. - stanowiło postępowanie organu

emerytalnego polegające na analizie dokumentów przedłożonych przez skarżącego wraz z przedmiotowym wnioskiem celem wydania decyzji w dniu 08 sierpnia 2012r. Argumentacja i wnioski pochodzące z tej analizy przedstawione zostały w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji .

W konsekwencji Sąd uznał, iż wydając decyzję z dnia 08 sierpnia 2012r. organ rentowy nie popełnił błędu, za który ponosi odpowiedzialność.

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania wnioskodawcy prawa do żadanego świadczenia zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Dopiero bowiem, w wyniku analizy dokumentacji zawartej w aktach osobowych wnioskodawcy ze spornych okresów zatrudnienia (w szczególności, odpisów świadectwa ukończenia szkoły zawodowej, dokumentów potwierdzających uprawnienia wnioskodawcy w zakresie pracy elektryka bez ograniczenia napięcia oraz potwierdzających podnoszenie przez wnioskodawcę jego kwalifikacji zawodowych) oraz przesłuchania wnioskodawcy możliwe było dokonanie oceny charakteru prac wykonywanych przez skarżącego w spornym okresie zatrudnienia i zakwalifikowania tych prac według obowiązującego wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Reasumując, Sąd uznał, iż - wydając decyzję w dniu 08 sierpnia 2012r. - organ rentowy w postępowaniu administracyjnym nie naruszył przepisów i zasad tego postępowania. Tym samym, po stronie ZUS nie zaistniały okoliczności, za które organ ten ponosi odpowiedzialność, za opóźnienie w wypłacie świadczenia.